

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки, менеджменту та психології
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС (SYLLABUS) Дисципліна «Менеджмент/ Management»

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Хмурова Вікторія Валентинівна
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	доцент кафедри менеджменту
Адреса кафедри	м.Київ, вул. Кіото 19, каб. А-330, А-312
E-mail	km@knu.edu.ua
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій на сайті кафедри

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

<https://knu.edu.ua/file/MzEyMQ==/c12a9f74e87d9154696ca0f761da2e5c.pdf>

Дотримання академічної доброчесності передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання не авторських ідей, розробок, тверджень, відомостей і т.п.;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються наукових досліджень.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (модульний контроль, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньо-професійної програми;
- відрахування з Університету;
- позбавлення наданих університетом пільг;
- відмова у присудженні відповідного ступеня вищої освіти;

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ

- відвідування занять є обов'язковим;
- Студент, який пропустив практичне заняття, самостійно вивчає матеріал (при виникненні питань може звертатися за консультацією згідно розкладу консультацій викладачів оприлюдненого на сайті кафедри) за наведеними джерелами, виконує завдання і здає його викладачу.
- за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та ін.) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни / тип дисципліни	Менеджмент / вибіркова
Навчальний рік	2023-2024
Факультет	Факультет економіки, менеджменту та психології
Курс	4
Семестр	7-8
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Спеціальність	126 «Інформаційні системи та технології»
Загальна характеристика	Кількість годин –180 Кількість кредитів – 6 Види занять: лекції, практичні, самостійна робота. Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи - 68/112 Мова викладання – українська Форма викладання – очна
Підсумковий контроль	Екзамен
Програмне забезпечення	Microsoft Office
Обладнання	Проектор, комп'ютерна техніка із встановленим програмним забезпеченням та доступом до мережі Інтернет.
Необхідні попередні дисципліни	Шкільні курси: «Українська мова», «Історія», «Право».
Методика вивчення	Методика вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань теоретичного і практично-прикладного характеру під час лекцій, лабораторних занять, самостійної роботи та вивчення першоджерел і навчально-методичної літератури.
Мета і завдання	Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь з прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Завданнями вивчення дисципліни є теоретична підготовка студентів щодо розуміння принципів та закономірностей становлення та розвитку менеджменту, змісту та послідовності реалізації функцій менеджменту та системи методів управління в практиці функціонування сучасних організацій, послідовності розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень, інформаційного та комунікаційного забезпечення процесів управління, застосування стилів керівництва та лідерства в менеджменті, а також розрахунку

ТЕМАТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності.

Еволюція поглядів на сутність менеджменту. Сутність та співвідношення категорій «управління», «менеджмент», «адміністрування», «керування». Менеджмент як система наукових знань, практична діяльність та мистецтво управління. Передумови виникнення науки управління. Класичні школи менеджменту. Еволюція наукових концепцій менеджменту: концепція наукового управління, концепція адміністративного управління, концепція управління з позиції психології і людських відносин, концепція управління з позицій науки про поведінку. Інтегровані підходи до управління. Сутнісна характеристика процесного, системного, ситуаційного та комплексного підходів до управління: основні ідеї; внесок у розвиток науки управління; практичне застосування. Інтеграція підходів. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність. Функціональні види менеджменту. Складові менеджменту в статичі та динаміці. Соціально-економічна природа управлінської праці. Рівні менеджерів: CEO, вищий середній та низовий. Функції менеджерів на різних рівнях управління. Ролі менеджера за Г. Мінцбергом. Менеджер та підприємець: спільні та відмінні риси. Зміни парадигми менеджменту. Особливості менеджменту в економічно розвинених країнах. Глобалізація менеджменту. Менеджмент у світі електронного бізнесу. Гуманізація управління. Менеджмент знань. Сутність організації, що навчається. Партисипативне управління. Загальне управління якістю. Об'єднання інтересів бізнесу, суспільства і людини. Розвиток сучасних теорій менеджменту: теорії «управління за цілями» та «суспільства знань» П. Друкера, теорія «конкурентних переваг» М. Портера, концепція ефективного управління Т. Пітерса та Р. Уотермана, теорія управлінських ролей Г. Мінцберга, теорія «ключових компетенцій підприємства» К. Прахалада та Г. Хамела, теорія «організації, що навчається» П. Сенге, концепція системи збалансованих показників Р. Каплана і Д. Нортон, концепція реінжинірингу бізнес-процесів Д. Чампі та М. Хаммера, гіпотеза прогнозування майбутнього організації І. Ансоффа, феномена успішного керівника Лі Якокки, моделі обмеженої раціональності Г. Саймона та ін. ТОП-50 гуру менеджменту. Моделі організації, як об'єкта вивчення менеджменту: класична, бюрократична, неокласична, інституційна, системна, процесна, соціотехнічна. Середовище функціонування організації. Поняття та складові внутрішнього середовища організації: цілі, завдання, структура, технологія, персонал. Діамант Г. Левітта. Взаємозв'язок внутрішніх складових організації. Зовнішнє середовище організації: мікро- та макрооточення. Взаємозв'язок зовнішнього та внутрішнього середовища організації.

Тема 2. Закони, закономірності та принципи менеджменту.

Закон в менеджменті: поняття та аспекти трактування. Різновиди законів менеджменту: економічні, закони соціології, індивідуальної і соціальної психології, кібернетичні. Об'єктивні закони менеджменту: спеціалізації, інтеграції та демократизації управління, співвідношення керуючої та керованої підсистем, закон пропорційного розвитку системи управління, закон економії часу в процесі управління. Механізм дії та використання законів менеджменту в процесі управління організацією. Закономірності в менеджменті: поняття та трактування. Різновиди закономірностей менеджменту: відповідності цілям; відповідності організації системі зовнішнього середовища; інтеграції управління; економії часу; інерції систем; еластичності систем; безперервного удосконалення систем. Сутність принципів менеджменту. Різновиди принципів менеджменту: цілеспрямованості, врахування потреб та інтересів, ієрархічності, взаємозалежності, динамічної рівноваги, економічності, системності, системності. єдиновладдя. Роль принципів менеджменту у досягненні цілей організації. Еволюція принципів менеджменту. Взаємозв'язок між законами, закономірностями та принципами менеджменту.

Тема 3. Функції менеджменту та процес управління.

Функції менеджменту: сутність та особливості формування. Класифікація та характеристика функцій менеджменту: загальні (основні) та конкретні (спеціальні). Роль загальних функцій

менеджменту в управлінських процесах. Особливості формування та застосування конкретних (спеціальних) функцій менеджменту. Механізм реалізації функцій менеджменту в організації. Динамічний взаємозв'язок загальних та конкретних функцій менеджменту. Поняття управлінських задач та операцій. Процес управління в організації: поняття та особливості. Мета процесу управління, його учасники, предмет та засоби здійснення. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, надійність. Управлінський цикл в організації. Операції та процедури процесу управління як складові реалізації управлінського циклу: цілевизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотній зв'язок. Сутність та складові технології менеджменту. Залежність технології менеджменту від різних факторів. Види технологій менеджменту та їх взаємозв'язок.

Тема 4. Планування як загальна функція менеджменту.

Сутність планування та його місце в системі менеджменту. Принципи, цілі та значення функції менеджменту «Планування». Система планування в менеджменті: сутність, елементи та принципи формування. Еволюція систем планування та розвиток моделей планування підприємницької діяльності. Поняття місії та цілей в організації. Концепція «управління за цілями» в менеджменті. Класифікація цілей в організації. Процес цілевстановлення (постановки цілей). Процес, види та результати планування в менеджменті. Зміст та етапи процесу планування: розроблення стратегії розвитку, визначення тактики, складання оперативних планів. Особливості стратегічного і тактичного (поточного і оперативного) планування. Сутність та різновиди стратегій як результат стратегічного планування. Тактика та політика як результат тактичного планування. Процедури та правила як результат поточного та оперативного планування. Бізнес-планування в менеджменті: сутність та особливості. Особливості процесу планування в менеджменті. Методи організаційно-економічного планування. Оцінка якості виконання планів. Взаємозв'язок планування з іншими функціями менеджменту.

Тема 5. Організування як загальна функція менеджменту.

Сутність функції «Організування», її місце та форми впливу в системі менеджменту. Поняття повноважень та їх структури: обов'язки, права та відповідальність. Типи повноважень: лінійні, штабні, функціональні. Ієрархія рівнів управління організації: скалярний процес, скалярний ланцюг. Процес делегування повноважень в менеджменті: етапи, правила та перешкоди. Документальні форми закріплення повноважень: положення про підрозділи та посадові інструкції. Елементи проектування організацій: поділ праці та спеціалізація, департаменталізація та кооперація, зв'язки та координація, ієрархія та ланковість, централізація та децентралізація, диференціація та інтеграція. Сутність горизонтальної та вертикальної координації: Механізми координації: взаємне узгодження та стандартизація. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності: зміст поняття, значення та функції. Вимоги до формування організаційних структур. Характеристика механістичного та органічного підходів до формування організаційних структур. Різновиди та взаємозв'язок структур організації. Роль організаційної структури управління (ОСУ) в досягненні цілей організації. Основні елементи ОСУ. Структура апарату управління організації та характеристика її складових. Типи ОСУ в менеджменті. Лінійні та функціональні ОСУ. Матричні та дивізійні ОСУ. Нові типи ОСУ: едохрокатичні, багатомірні, партисипативні, підприємницькі, орієнтовані на ринок. Підходи до побудови ОСУ. Принципи та фактори побудови ОСУ. Методи вибору раціональних ОСУ. Критерії та показники оцінки ефективності ОСУ. Взаємозв'язок організування з іншими функціями менеджменту.

Тема 6. Мотивування як загальна функція менеджменту.

Поняття мотивації та її місце в системі менеджменту. Принципи, цілі та значення функції «Мотивування» в організації. Відмінність між поняттями «мотив» та «стимул» в організації. Особливості процесів «мотивування» та «стимулювання» в менеджменті. Значення людського чинника в організації. Зміст концепції управління людськими ресурсами в організації. Підходи до мотивації з позиції потреб працівників організації. Сутність, різновиди та ієрархія потреб. Індивідуальні та колективні потреби. Взаємозв'язок між потребами, інтересами та цілями

працівників у процесі мотивування. Теорії мотивації в менеджменті: змістовні (теорії потреб М. Туган-Барановського та А. Маслоу, К. Альдерфера, Д. Мак-Клелланда, факторів організації Ф. Герцберга тощо) та процесуальні (теорія очікувань В. Врума, справедливості С. Адамса, постановки цілей, партисипативного управління, результативної валентності Аткинса тощо). Комплексна модель мотивації Портера-Лоулера. Співставлення теорій мотивації та їх застосування в менеджменті. Види мотивації в менеджменті: матеріальна та нематеріальна. Поняття та складові мотиваційного механізму в менеджменті. Засоби мотиваційного впливу на працівників в організації. Винагорода та типи винагород в менеджменті. Цілі, види та форми стимулювання праці. Взаємозв'язок процесу мотивування з іншими функціями менеджменту.

Тема 7. Контролювання як загальна функція менеджменту.

Поняття контролю та його місце в системі менеджменту. Принципи, цілі та значення функції «Контролювання». Суб'єкти та об'єкти контролю в менеджменті. Види управлінського контролю в організації: попередній, поточний, заключний. Форми управлінського контролю: журнальна, створення картотеки, універсальна автоматизована система контролю. Етапи процесу контролювання: встановлення стандартів і критеріїв, вимірювання досягнутих результатів і зіставлення їх зі стандартами, оцінювання та регулювання. Модель процесу контролювання. Ефективність контролю в менеджменті: поняття, показники та критерії оцінювання. Зворотній зв'язок як засіб забезпечення ефективного контролю в менеджменті. Зміст та особливості контролю поведінки працівників підприємства. Самоконтроль як умова діяльності працівника. Складності в процесі контролю. Взаємозв'язок контролювання з іншими функціями менеджменту.

Тема 8. Регулювання як загальна функція менеджменту.

Поняття регулювання та його місце в системі менеджменту. Зміст, принципи та цілі функції «Регулювання». Взаємозв'язок функції «Регулювання» з координаційними процесами в організації. Суб'єкти та об'єкти регулювання в менеджменті. Види регулюючого впливу в менеджменті. Сутність та засоби стабілізуючого регулювання. Сутність та засоби розпорядницького регулювання. Сутність та засоби дисциплінарного регулювання. Взаємозв'язок між видами регулювання та методами управлінського впливу в менеджменті. Вироблення адекватного регулюючого впливу. Етапи процесу регулювання та їх характеристика. Роль та значення регламентів, норм та інструкцій в процесі регулюючих дій менеджера.

Тема 9. Методи менеджменту.

Методи менеджменту як інструментарій реалізації функцій менеджменту: сутність, спрямованість та особливості формування. Роль методів менеджменту в організації як сукупного способу впливу керуючої системи управління на керовану. Класифікація методів менеджменту: за напрямками впливу, способами врахування інтересів працівника, за формою впливу. Різновиди методів менеджменту за характером впливу: економічні, організаційно-адміністративні, соціально-психологічні методи менеджменту. Зміст та класифікація економічних методів менеджменту: економічне планування, комерційний розрахунок, ціни, податки, тарифи. Зміст та класифікація організаційно-розпорядчих методів менеджменту: розпорядчі (накази, директиви, постанови, розпорядження) та організаційно-стабілізуючі (організаційне регламентування, організаційне інструктування, організаційне інформування). Форми реалізації методів менеджменту. Зміст та класифікація соціально-психологічних методів менеджменту: соціальне прогнозування, соціальне планування, соціальне нормування. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту. Підходи до визначення ефективності методів менеджменту.

Тема 10. Управлінські рішення.

Сутність управлінських рішень як результату управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень за різними ознаками. Рівні прийняття рішень: індивідуальний та організаційний. Розподіл видів управлінських рішень за рівнями управління. Поняття і моделі прийняття управлінських рішень. Моделі теорії прийняття рішень: класична; поведінкова; ірраціональна. Процес прийняття управлінських рішень в організації: визнання та діагностика проблеми, вироблення рішення, виконання рішення. Умови прийняття управлінських рішень.

Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Особливості прийняття рішень менеджерами управлінського та технічного рівнів. Взаємозалежність рішень. Методи пошуку та обґрунтування рішень. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів рішень: індивідуальні та колективні. Методи обґрунтування управлінських рішень: кількісні та якісні. Інструменти обґрунтування управлінських рішень. Метод «платіжної матриці». Побудова «дерева рішень». Теоретико-ігрові методи. Критерії песимізму та оптимізму в теорії статистичних рішень. Критерії Лапласа. Методи теорії ігор. Методи прийняття та реалізації рішень. Експертні методи прийняття рішень: метод простого ранжування; метод вагових коефіцієнтів. Суть процесу ухвалення рішень. Типи рішень. Раціональний підхід до ухвалення рішень. Поведінкові аспекти ухвалення рішень. Етика та ухвалення рішень. Оформлення управлінських рішень. Якість та ефективність управлінських рішень. Методи підвищення якості процесу прийняття та реалізації управлінських рішень.

Тема 11. Інформація та комунікації в менеджменті.

Призначення та роль інформації в процесі прийняття управлінських рішень. Носії та користувачі управлінської інформації на різних рівнях менеджменту. Вимоги, які ставляться до інформації. Облік інформації в менеджменті: сутність та різновиди. Використання інформації в процесі прийняття рішень менеджерами різних управлінських рівнів. Поняття і роль комунікацій у структурі організації. Моделі комунікаційного процесу в організації. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Комунікаційні мережі в організації: міжособистісні та групові. Невербальні комунікації в менеджменті. Аспекти комунікацій: технічний, семантичний і прагматичний. Засоби комунікацій. Комунікаційні стилі в менеджменті: зміст та параметри побудови. Комунікації між організацією і зовнішнім середовищем. Зміст та різновиди трудових операцій в менеджменті. Структура організаційних комунікацій як сукупність комунікаційних каналів. Комунікації та організаційна структура управління. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Перешкоди в комунікаціях. Зворотній зв'язок у процесі комунікації. Комунікаційні переваження. Ефективність управлінських комунікацій: поняття, показники та критерії оцінювання. Культура підприємства та процес комунікацій. Трансакції в підвищенні ефективності комунікацій в менеджменті.

Тема 12. Керівництво та лідерство.

Поняття керівництва в менеджменті. Характеристика керівництва як об'єднувальної функції менеджменту. Фактори та аспекти здійснення керівництва. Стилі керівництва: демократичний, ліберальний, авторитарний. Поняття про адаптивне керівництво. Основні концепції, джерела та рушійні сили саморозвитку та самовиховання особистості. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Сутність та значення влади в менеджменті. Співвідношення категорій «вплив», «влада», «лідерство». Форми впливу та влади в організації. Влада як елемент примушення: особиста, формальна, реальна. Джерела влади в організації. Поняття, концепції та моделі лідерства в менеджменті. Теорії лідерства. Лідерство як система фреймів. Характерні риси ефективного лідерства. Стилі лідерства: експлуатаційно-авторитарний, доброзичливо-авторитарний, консультативно-демократичний, групова участь. Типологія лідерів в організації: харизматичний, ситуативний та синтетичний лідер. Лідер як соціальний архітектор. Концепції лідерства: особистісних якостей (Є. Гізеллі, Р. Стогділла), лідерської поведінки (Ганненбаума-Шмідта Р. Лайкерта), факторно-аналітична, ситуаційного лідерства (Ф. Фідлера, П. Херсі і К. Бланчарда), теорія «шлях – ціль» Хауса-Мітчелла. Порівняльний аналіз теорій лідерства. Сучасні моделі лідерства: атрибутивна, харизматична, перетворююча (реформаторська). Лідерство в побудові команди. Управлінська команда: структура і управлінські ролі. Завдання лідера щодо формування команди. Топ-5 CEO сучасності: Стів Джобс (Apple), Джек Велч (General Electric), Білл Гейтс (Microsoft), Джеф Безос (Amazon), Джеймі Даймон (JP Morgan). Поняття стилю керівництва в організації. Класифікація стилів керівництва. Континуум стилів керівництва. «Гратка» менеджменту. Чинники та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю керівництва. Інтерактивні та сервісні керівники.

Тема 13. Відповідальність та етика в менеджменті.

Сутність та значення відповідальності в менеджменті. Види відповідальності: економічна, юридична, етична, соціальна, прийняття на себе відповідальності. Сутність економічної

відповідальності менеджера. Поняття екогармонії. Зміст юридичної відповідальності: дотримання конкретних державних законодавчих актів, інструкцій, норм тощо. Поняття та роль відповідальності в менеджменті. Види соціальної відповідальності працівників: моральна, професійна, громадянська. Поняття та роль соціально-відповідальної поведінки менеджерів. Організаційне забезпечення процесу управління соціальною відповідальністю. Етичні норми у сучасному менеджменті. Поняття етичної поведінки як сукупності дій та вчинків людей. Види етичних підходів у менеджменті: морально-правовий підхід, концепція справедливості. Причини неетичної поведінки працівників. Заходи забезпечення етичної поведінки працівників. Кодекс ділової етики в організації. Репутація менеджерів різних рівнів управління. Ділове спілкування в менеджменті: сутність, значення та різновиди. Технологія проведення нарад та зборів. Структура, зміст та форми виступу. Техніка проведення презентацій. Класифікація, функції та етапи комерційних переговорів. Ораторське мистецтво менеджера: засади формування та особливості прояву.

Тема 14. Результативність та ефективність менеджменту.

Поняття та зміст результативності та ефективності менеджменту. Підходи до визначення результативності менеджменту та ефективності менеджменту: цільовий; функціональний; композиційний; множинний; поведінковий. Сутність, значення та основні параметри організаційних змін як результат управління. Технологія управління організаційними змінами. Видова класифікація ефективності менеджменту організації. Показники економічної, організаційної та соціальної ефективності управління, їх склад, методи визначення і оцінка. Види ефективності функціонування організації: індивідуальна, групова, загальноорганізаційна. Відмінності між підходами до оцінювання ефективності функціонування організації та менеджменту. Показники та критерії ефективності менеджменту. Комплексний підхід щодо удосконалення системи менеджменту в організаціях. Система локальних показників оцінки ефективності менеджменту. Дієвість, продуктивність, економічність, інноваційність, прибутковість, якість діяльності та якість трудового життя як ключовий критерій оцінювання ефективності менеджменту.

Перелік навчальних робіт студентів та оцінки їх у балах з дисципліни «Менеджмент»

Види робіт	К-сть балів
Практичне заняття №1. Тема: «Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності».	3
Практичне заняття №2. Тема: «Закони, закономірності та принципи менеджменту».	3
Практичне заняття №3. Тема: «Функції менеджменту та процес управління».	3
Практичне заняття №4. Тема: «Планування як загальна функція менеджменту».	3
Практичне заняття №5. Тема: «Організування як загальна функція менеджменту».	3
Практичне заняття №6. Тема: «Мотивування як загальна функція менеджменту».	3
Практичне заняття №7. Тема: «Контролювання як загальна функції менеджменту».	4
Практичне заняття №8. Тема: «Регулювання як загальна функція менеджменту».	4
Практичне заняття №9. Тема: «Методи менеджменту»	4
Практичне заняття №10. Тема: «Управлінські рішення».	4
Практичне заняття №11. Тема: «Інформація та комунікації в	4

менеджменті».	
Лабораторне заняття №12. Тема: «Керівництво і лідерство в системі управління».	4
Практичне заняття №13. Тема: «Відповідальність та етика у менеджменті».	4
Практичне заняття №14. Тема: «Результативність та ефективність менеджменту».	4
Модульний контроль	20
Виконання індивідуального завдання (СР)	30
Разом: Аудиторна робота	70
Самостійна робота (СР)	30
Всього:	100

КОНТРОЛЬ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

При вивченні дисципліни використовуються наступні форми контролю знань студентів: поточний; модульний; підсумковий.

Поточний контроль передбачає перевірку теоретичних питань, самостійної роботи, практичних робіт та усне опитування по кожній практичній роботі. По даному виду контролю оцінювання знань здійснюється у відповідності до бального розподілу наведеного в попередній таблиці.

Модульний контроль передбачає виконання модульної контрольної роботи. Всі завдання оцінюються в 20 балів. Перше завдання (теоретичне) – 4 бали, друге завдання (практичне) – 8 балів, третє завдання (практичне) – 8 балів.

Формою підсумкового контролю є екзамен. Екзаменаційна оцінка (100 балів) є результатом виконання двох теоретичних питань (2 x 20 балів = 40 балів) та практичного завдання (60 балів).

Результуюча оцінка з дисципліни визначається як середня від балів набраних протягом семестру та отриманих на іспиті.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Основи менеджменту: підручник; за ред. А. А. Мазаракі, І. В. Чумаченко. Харків. Фоліо. 2014. 846 с.
2. Осовська, Г.В., Осовський О. А. Менеджмент: підручник. 4-те вид., переробл. і допов. Київ. Кондор, 2018. 562 с.